

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-907

08/03/2012

Konu : Stoktaki emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının gider yazılması veya maliyete eklenmesi ile stoklar döviz cinsinden olsa dahi değerlemeye tabi olup olmadığı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile şirketinizin sektöründe faaliyet gösterdiğiniz, serbest bölgede olmanız sebebiyle alış ve satışlarınızı döviz üzerinden yaptığınız, dönem sonlarında bilanço ve gelir tablolarını Türk Lirası olarak düzenlediğiniz, ithal ve ihraç ettiğiniz emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarını maliyete eklediğiniz, stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının geçici vergi ve yılsonu işlemlerinde hesaplanıp ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya maliyete eklenmesi gerektiği ya da stokların döviz cinsinden kaydedilmiş olsa dahi değerlemeye tabi olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşünü talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 258'inci maddesine göre değerleme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespitidir. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas tutulur. Değerleme ölçüleri aynı Kanun'un 261'inci maddesinde tespit edilmiş olup bu değerleme ölçüleri; maliyet bedeli, borsa rayici, tasarruf değeri, mukayyet değer, itibari değer, vergi değeri, rayiç bedel, emsal bedeli ve ücretidir.

Dönem sonu stoklarında kalan mallar değerlemeye tabi olup aynı Kanun'un 274'üncü maddesinde emtianın maliyet bedeliyle değerlendirileceği hükme bağlanmıştır. Maliyet bedeli ise aynı Kanun'un 262'nci maddesine göre iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade etmektedir. Bu hüküm uyarınca, giderin maliyet bedeline intikal ettirilebilmesi için iktisadi bir kıymetin edinilmesi veya değerinin artırılması için yapılan ödemeler ile bunlara benzer ek diğer giderlerden olması gerekmektedir.

238 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin " B-Dönem Sonu Stoklarının Değerlemesi İle İlgili Hususlar" Başlıklı bölümünde, emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi zorunlu olduğu, stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise ilgili bulundukları yıllarda gider yazılmasının veya maliyete intikal ettirilmesinin mümkün bulunduğu açıklanmıştır.

Bu itibarla, stoklar, yabancı para cinsinden olması ile bağlı olmaksızın değerlemeye tabi olup değerlemede iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetlerin esas tutulması gerekmektedir. Emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi zorunludur. Stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise, ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.